

Protokół ze spotkania w sprawie wyznaczenia lasów o zwiększonej funkcji społecznej przeprowadzonego w Supraślu w dniu 11 kwietnia 2023 r.

Realizując zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r., dotyczącego wyznaczenia obszarów leśnych o zwiększonej funkcji społecznej, Nadleśnictwo Supraśl zorganizowało spotkanie z przedstawicielami lokalnej społeczności oraz zainteresowanych środowisk.

Przebieg spotkania:

1. Powitanie przybyłych przez p. Jarosława Karpiuka Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl oraz wprowadzenie w tematykę spotkania. Przedstawienie koncepcji obszarów leśnych o zwiększonej funkcji społecznej oraz jego podstawy prawnej, określenie celu spotkania.
2. Głos zabrał Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl, p. Tomasz Bozik, który przedstawił oraz obszernie omówił prezentację przygotowaną na spotkanie. Główne punkty wystąpienia:
 - Koncepcja doboru osób zaproszonych na spotkanie, mających reprezentować w możliwie pełny sposób różne grupy interesariuszy.
 - Cel spotkania:
 - nakreślenie granic obszaru,
 - wyłonienie członków zespołu lokalnej współpracy, który weźmie udział w pracach związanych z tworzeniem nowego Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Supraśl.
 - Powitanie imienne według listy zaproszeń, innych osób przybyłych na spotkanie oraz przedstawicieli nadleśnictwa.
 - Informacja na temat przygotowanej i opublikowanej ankiety internetowej, skierowanej do lokalnej społeczności.
 - Proponowany zasięg lasów o zwiększonej funkcji społecznej, w przybliżeniu pokrywający się ze strefą A i B uzdrowiska Supraśl.
 - Omówienie:
 - Podstawy prawnej funkcjonowania stref uzdrowiskowych;
 - Zasad prowadzenia gospodarki leśnej w tych strefach, objaśnienie pojęć różnego typu zabiegów;
 - Wskazanie zakresu możliwych korekt w w/w zasadach w kierunku bliższym oczekiwaniom społecznym (odejście tam gdzie możliwe od rębni zupełnej na korzyść rębni złożonych, preferowanie odnowienia naturalnego);
 - Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r.
 - Zachowania trwałości lasu oraz bezpieczeństwa osób g odwiedzających;

- Dążenie do utrzymania walorów krajobrazowych przy jednoczesnym zachowaniu wielofunkcyjnego charakteru lasu;
 - Utrzymanie gospodarki leśnej na obszarach o zwiększonej funkcji społecznej ale w sposób zindywidualizowany;
 - Trudności i ograniczenia we wprowadzaniu zmian w gospodarowaniu wynikające ze specyficznych wymagań dominującej sosny, jej dojrzałego wieku oraz określonych typów siedliskowych typów lasu.
 - Możliwości i warunki większego wykorzystania odnowień naturalnych. Charakterystyka rodzajów rębni, które mogą zastąpić rębnię zupełną.
 - Znaczenie drzewostanów nasiennych, które nie mogą podlegać ograniczeniom w zakresie prowadzonych w nich prac. Kwestie te regulowane są ustawą o nasiennictwie i selekcji.
 - Ograniczenia:
 - Konieczność wyważenia i pogodzenia zasięgu i intensywności działań gospodarczych z potrzebami rekreacyjnymi, turystycznymi.
 - Nie jest możliwe wyłączenie z gospodarowania pasów lasu wzdłuż licznych na terenie nadleśnictwa szlaków turystycznych i innych tras użytkowanych rekreacyjnie.
 - Przedmiotem konsultacji jest funkcja społeczna lasów, nie ochrona przyrody
 - Korzyści społeczne wynikające z działalności gospodarczej nadleśnictwa:
 - Praca dla mieszkańców
 - Podatek dla gminy Supraśl (2022 r. – ok. 300 tys. zł)
 - Tani opał dla mieszkańców w bliskiej odległości; możliwość samowyrobu.
 - Wkład nadleśnictwa w zabezpieczanie i upamiętnianie miejsc ważnych kulturowo i historycznie (np. zadaszenie nad „Świątą sosną”, infrastruktura na Ścieżce Szlakiem Powstania Styczniowego itp.).
 - Prowadzenie edukacji przyrodniczo-leśnej
 - Udostępnianie terenu i współpraca przy organizacji różnego typu imprez plenerowych.
 - Utrzymanie licznych tras biegowych, rowerowych, spacerowych, narciarskich; zapewnianie bezpieczeństwa użytkownikom.
 - Projekt „Zanocuj w lesie”.
 - Udostępnienie ważnej dla mieszkańców i turystów drogi na Pólko.
 - Wiaty i miejsca ogniskowe, miejsca odpoczynku.
 - Zapewnianie bezpieczeństwa we współpracy ze strażą pożarną, wojskiem i policją.
3. Przedstawienie przez pracownika Nadleśnictwa Supraśl Krzysztofa Łaziuka częściowych wyników ankiety skierowanej do mieszkańców i innych osób zainteresowanych wyznaczeniem obszaru lasów ważnych społecznie.
 4. Nadleśniczy Jarosław Karpiuk przedstawił zebranym rolę zespołu lokalnej współpracy, polegającą na udziale w pracach Komisji Założeń PUL. Zespół przedstawi konkretny projekt obszaru lasów o zwiększonej funkcji społecznej.
 5. Głos zabrał p. Radosław Dobrowolski, burmistrz Supraśla.

- Niezbędność prowadzenia gospodarki leśnej w lasach, z pewnymi ograniczeniami. Pogodzenie wartości przyrodniczych gospodarczych, kulturowych i historycznych z potrzebą dostępności.
- Konieczne może być na pewnych obszarach poszerzenie dostępności a w innych zawężenie.
- Ułatwienie możliwości poruszania się po terenie osób pracujących przy obsłudze ruchu turystycznego (dot. np. przewozu kajaków, przewozu turystów).
- Stanowczo nie powinno się stosować na omawianym obszarze zrębów zupełnych, zwłaszcza przy drogach. Jest to także głos mieszkańców i osób odwiedzających Supraśl.
- Podziękowanie dla nadleśnictwa za ważne działania na rzecz społeczeństwa oraz podnoszenie atrakcyjności turystycznej obszaru. W tym kontekście szczególnie ważnym obiektem jest zagroda pokazowa żubrów.
- Podziękowania za działania na rzecz odkrywania historii, współpracę z archeologami. Propozycja współpracy przy tworzeniu nowej placówki wystawienniczej przy zagrodzie żubrów, prezentującej historię obszaru Puszczy Knyszyńskiej.

6. Głos zabrał p. Michał Kozłowski:

- Z uznaniem powitał inicjatywę LP w sprawie tworzenia lasów o zwiększonej funkcji społecznej.
- Czym kierowało się nadleśnictwo proponując granice obszaru?
 - T. Bozik: Istniejącymi już strefami uzdrowiskowymi, które dość dobrze oddają obszar zainteresowania wykorzystaniem turystycznym i rekreacyjnym lasów wokół Supraśla.
- Czy wyznaczone obszary mogą łączyć się z podobnymi obszarami w sąsiednich nadleśnictwach?
 - T. Bozik: Koordynacja pomiędzy nadleśnictwami może być trudna, choćby z powodu innych etapów realizacji PUL.
- Dlaczego proponowany obszar nie obejmuje wiaty Pod Dębami?
 - T. Bozik: jest to obszar rezerwatu, możliwości działania nadleśnictwa są tam bardzo ograniczone. Decyzja należałaby do RDOŚ.
- Dlaczego przy wyznaczaniu obszaru nie zostały wzięte pod uwagę okolice Kopnej Góry.
- Czy obszar może zostać powiększony o miejsca tworzące pętlę wycieczkową: grobla- Kryżowata, droga od Krzemienego w stronę Podsupraśla?
 - T. Bozik: Jest to możliwe, to zadanie dla zespołu.
- Wprowadzenie obszaru przyczyni się do rozwoju turystycznego Supraśla i okolic.

7. Głos zabrał dr Dan Wołkowycski, który odniósł się m.in. do zapisów zarządzenia nr 58.

- Nie wynika z niego, że gospodarka leśna na obszarach o zwiększonej funkcji społecznej miałaby zostać ograniczona. Zmiana dotyczy sposobu kształtowania obszaru leśnego.
- Głównym celem jest ochrona krajobrazu leśnego, unikanie otwierania przestrzeni gdyż jest to nieakceptowalne społecznie.
- Rozporządzenie stwarza możliwość zróżnicowania obszaru na strefę intensywnego użytkowania rekreacyjnego (zamknięty katalog sposobów

użytkowania lasu) oraz strefę zrównoważonego oddziaływania (dowolność działań gospodarczych).

- Obowiązek wykorzystania odnowienia naturalnego, nawet jeśli jego skład nie jest zgodny z zasadami.
- Mało inwazyjne przygotowanie gleby
- Zalecenie wyznaczania obszarów wzdłuż uczęszczanych szlaków.
- Wyznaczając obszar nie powinniśmy się kierować strefą uzdrowiska lecz wziąć pod uwagę miejsca rzeczywiście wykorzystywane rekreacyjnie, takie jak droga do Krasnego Lasu, do Cieliczanki oraz otoczenie Kopnej Góry.
 - T. Bozik: w zarządzeniu jest mowa o wykorzystaniu na cele tworzenia lasów o zwiększonej funkcji społecznej stref uzdrowiskowych A i B.

8. Głos zabrał p. Tomasz Ołdytowski:

- Zarządzenie nie ogranicza planowania obszaru do stref uzdrowiskowych. Powinien on objąć całą strefę uzdrowiska Supraśl.
 - T. Bozik. Wraz ze strefą C obejmuje ona większość obszaru nadleśnictwa, byłoby to dużym wyzwaniem.
 - R. Dobrowolski. Nie należy mechanicznie włączać do obszaru całej strefy C, gdyż w wielu miejscach nie przedstawia ona dla uzdrowiska i dla rekreacji większej wartości.
- Istniał projekt wybudowania ścieżki rowerowej łączącej Supraśl z Kopną Górą i Poczopkiem – warto do niego wrócić.
 - R. Dobrowolski. Toczy się procedura w sprawie utworzenia ścieżki rowerowej Supraśl-Kopna Góra, która usytuowana będzie w pasie drogowym.

9. Głos zabrał p. Andrzej Kamocki:

- Głównym celem tworzenia obszarów jest funkcja społeczna, nie powinno się tego łączyć z funkcją ochroniarską czy turystyczną. Jest to zbliżone do kategorii HCVF 6.
- Należy przemyśleć czy włączać do obszaru drzewostany nasienne, uprawy pochodne gdzie musi być prowadzony określony sposób gospodarowania.
- Nie należy włączać obszarów takich jak Kopna Góra.
- Strefa C jest zbyt duża by ją włączyć.
- Przestroga przed wyróżnianiem stref intensywnie użytkowanych, gdyż poważne ograniczenia jakie nakładają mogą skutkować konfliktami (np. w przypadku drzewostanów nasiennych).
 - T. Bozik: w pobliżu Supraśla znajduje się jeden blok upraw pochodnych, chcemy uzgodnić z zespołem, który powstanie, by można było wykonać tam zrąb zupełny.

10. Głos zabrał p. Wojciech Mojsak:

- Warto powiększyć obszar o wybrane szlaki w pobliżu Supraśla a także zastanowić się nad włączeniem Kopnej Góry.
- Brak obaw by pojawiły się postulaty związane z ograniczeniem gospodarowania, powiększenie stref nie stwarza zagrożeń dla podmiotów gospodarczych.

11. Pytanie z sali:

- Czy stosowanie rębni innych niż zupełne może spowodować rozłożenie prac leśnych w czasie, na skutek czego będą one prowadzone przez cały czas.

- T. Bozik. Prace będą bardziej rozproszone ale też bardziej widoczne. Rębnie złożone są trudniejsze w realizacji i wymagać będą częstszych wejść z cięciami pielęgnacyjnymi. Przy rębni IV d czas przebudowy rozłożony jest na 40 lat. Czy te drzewostany będą jeszcze stały?

12. Głos z Sali:

- Lasy społeczne: jak nadleśnictwo chce je udostępnić dla ludzi?
- Ludzie poruszają się liniowo (pasami), nie strefami. Należałoby pozostawić obramowanie leśne tych pasów.
 - T. Bozik. Możemy pozostawić pasy przy drogach, ale kto zagwarantuje bezpieczeństwo?
- Należałoby ludziom wskazać miejsca cenne przyrodniczo, które mogliby z bliska obejrzeć.
 - T. Bozik. Ograniczają nas przepisy dotyczące ochrony przyrody.
 - Grzegorz Błachowski. Cemu miałyby to służyć? Czy ludzie powinni znać lokalizacje miejsc przyrodniczo cennych, chodzić tam?

13. Głos z Sali:

- Dla kogo tworzy się obszar? Dla turystów czy dla lokalnej społeczności? Komu służy objęcie obszarem Kopnej Góry, Pólka lub innych stref piknikowych?
- Czy zmiana rębni nie niesie zagrożenia dla ilości pozyskanego drewna?
 - T. Bozik. Pozyskanie będzie rozciągnięte w czasie. Na pewno wielkość w porównaniu do wcześniejszego PUL nie pozostanie taka sama, ponieważ będzie użytkowanie punktowe.

14. Tartak BRADRO:

- Jesteśmy tym zainteresowani ponieważ chcemy utrzymać tartak i zatrudnienie.

15. Głos zabrała Małgorzata Charyton:

- Spotkanie pokazało jak bardzo las jest dla nas ważny i ile funkcji dla nas spełnia.
- Forum jakie tutaj powstaje nie jest w stanie spełnić wszystkich naszych potrzeb. Warto stworzyć inne fora, platformy, które nadal będą się szerzej tą tematyką zajmowały. Taka platforma mogłaby zaktywizować o wiele więcej ludzi niż obecni na tej sali.

16. Przeprowadzony został wybór członków zespołu lokalnej współpracy, wyłonionych w ustalonych proporcjach spośród trzech grup interesariuszy:

- Mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele supaskich stowarzyszeń,
- Organizacje pozarządowe spoza Supraśla,
- Eksperci.

Skład zespołu lokalnej współpracy:

1. Gmina Supraśl (P. Burmistrz Radosław Dobrowolski)
2. Park Krajobrazowy Puszczy knyszyńskiej (P. Dyrektor Joanna Kurzawa)
3. Politechnika Białostocka (Dan Wołkowycki/ Andrzej Kamocki)
4. Konsorcjum Halina Karpowicz (Andrzej Karpowicz)
5. Tartak BRADRO (Łukasz Braun)
6. Lokalna firma MOC PODLASIA (Małgorzata Charyton)
7. Lokalna firma OTAKO STUDIO (Mateusz Ołdytowski)

8. Lokalna firma Drzewny Ekspert (Marcin Leszczyński)
9. Stowarzyszenie UROCZYSKO (Michał Kozłowski)
10. Lokalne fundacje (Adam Obuchowicz/ Grzegorz Błachowski)
11. Grupa społeczna SupraśLAS (Elżbieta Sawicka/ Wojciech Mojsak)
12. Nadleśnictwo Supraśl (Tomasz Bożik)